

Jean de La Fontaine: Smrt in drvar

ŽIVLJENJE

Jean de La Fontaine se je rodil 8. julija 1621 v premožni meščanski družini v pokrajini Champagne v Franciji. Starši so mu zagotovili prvovrstno humanistično izobrazbo, spodbujali pa so tudi njegovo pisno ustvarjanje. V Parizu je študiral pravo in se kmalu vključil v literarne ter salonske kroge. Postal je odvetnik in se pri šestindvajsetih poročil z Marie Héricart. Po očetovi smrti leta 1658, ga je nasledil v službi nadzornika voda in gozdov. Leta 1684 je bil sprejet v francosko Akademijo. Po sprejetju je prenehal pisati pripovedi z moralno sporno vsebino in se v zadnjih letih posvetil celo pisanju nabožnih besedil. Umrl je 13. aprila 1695 v Parizu.

DELO

Študiral je teologijo, pravo in si pridobil široko literarno znanje. Deloval je kot svobodni književnik. Za svojih 236 basni, ki so izšle v 4 zvezkih, 12 knjigah, med leti 1656 in 1695, je iskal snov tudi pri grških in rimskih basnopiscih. V predgovoru k prvi izdaji je zapisal, da ima vsaka basen svojo "dušo" (moralo) in "telo" (zgodbo). Uresničuje estetska načela poučnosti, koristnosti, zabave, vzgoje, okusa, narave in oblikovanje vrednot. Basni so tudi zato izrazno jasne, jedrnate, lahkotne. Moralno-etična sporočila so zgoščena v zaključne poante. V slovenščino jih je med obema vojnama prevedel ljubljanski župan Ivan Hribar.

Klasicistični pesnik je svoj čas in prostor poetično in kritično zrcalil v basnih. Spesnjene so v svobodnih verzih, v katerih se prepletajo dialog in pripoved, blago ironična perspektiva, retorična vprašanja... Z basnimi bralca poučuje, vzgaja in tudi zabava. Poziva k življenjskemu optimizmu, naravnosti, ustvarjalnosti, ljubezni in lepoti.

SMRT IN DRVAR

Berilo str.277

Basen je preprosta, krajša epska vrsta v verzih ali prozi in posreduje kako življenjsko modrost ali etično resnico. Basnopisec pove le bistveno, le najpomembnejši dogodek, ter nakaže izhod iz neke navidez brezizhodne situacije. Sklepna poanta je pogosto boleča in neprijetna, vendar vedno vzgojna.

(prebereva pol pa še razloživa o čem se gre)

La Fontaine je predelal Ezopovo basen o strahu pred smrtjo, da je lahko vpletel Mecenove verze o tem, kako se ljudje z vsemi silami oklepajo življenja, pa naj bo še tako bedno. Zaradi te predelave so ga sodobniki kritizirali, češ, da popravlja Ezopa, in avtor se je kritiki najbrž (Boileaujevi) uklonil s pripisom v tiskani izdaji **Basni** češ, da

dodaja še izvirno Ezopovo Zgodbo o smrti in drvarju, saj starih mojstrov ni mogoče preseči, vendar pa zaradi lepih Mecenovih verzov ohranja tudi svojo verzijo. Mecen je bil tako znan kot zaščitnik umetnikov, da je njegovo ime postalo sinonim za takšnega človeka. Bil je rimski patricij in uradnik v času Augustove vladavine. La Fontaine je Mecenove verze našel pri Seneku (pisma Luciju), ki pa jih je komentiral kot sramotno in nevredno željo strahopetca, ki moleduje za nekaj dni življenja. La Fontaine se glede tega s Senekom očitno ni strinjal, vendar je v drugi "Ezopovi" različici kljub temu bičal lastnosti starosti, ki se oklepa življenja za vsako ceno.

(Ezop- starogrški basnopisec, začetnik evropske basni)